

Un număr vechi 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România . . . . . 40 lei
 6 luni . . . . . 20 „
 3 luni . . . . . 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI—5
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Redeschiderea conferințelor la Baroul din București.—Cuvântarea rostită de d-l decan *Mișu Antonescu* ;

Brevetele de invenție.—§ 2. Cum s'a dezvoltat în mod istoric noțiunea brevetelor de invenție în legislațiune ? de d-l *Gr. V. Maniu* ;

JURISPRUDENȚĂ :

Inalta Curte de casație, secția I: *Tutela interzisului G. Al. Mitrescu, regulament de competență* ;

Idem s. II: *Petre Bucur, contestație la executare* ;

Tribunalul Ilfov secția comercială: *Isac A. Korner cu Societatea de asigurare „Naționala”*.

Tribunalul județului Dolj: *Ștefan Dumitrescu cu P. I. Constantinescu, cu o Notă*.

REDESCHIDEREA CONFERINTELOR AVOCATILOR

LA

BAROUL DIN BUCUREȘTI

Sâmbătă 15 cor. Baroul de Ilfov a reluat seria conferințelor, ce fuseseră întrerupte în timpul vacanței.

Subiectul conferinței dezvoltate a fost: Dacă Mă-năstirile și-au pierdut sau nu caracterul de persoane morale, în urma secularizării averilor lor ?

Teza afirmativă a fost susținută de d-l avocat stagiar N. Curpen cu un lux de argumente din doctrină și jurisprudență.

Teza contrară a fost dezvoltată de d-l avocat stagiar V. Covată care, de asemenea, s'a achitat în mod conștiincios de sarcina sa.

Cu această ocaziune simpaticul decan al baroului, d-l avocat Mișu Antonescu, a rostit următoarea remarcabilă cuvântare :

Inițiți confrății,

Intorcându-ne la ocupațiunile noastre, în urma vacanței, am crezut că e bine să reîncepem fără întârziere studiile cari fac obiectul acestor conferințe, căci după mine ele au pentru barou o mare importanță.

Conferințele servesc tinerilor avocați pentru a-și complecta cunoștințele dobândite în școală și pentru a face un exercițiu foarte util în practica profesiunii.

După o idee foarte răspândită în public, știința dreptului este foarte lesne de învățat. Această cre-

dință a luat de sigur naștere din ușurința cu care se obțin diplomele de drept în unele facultăți. Confundându-se diploma cu știința, s'a ajuns la concluziunea că dreptul este o știință care se poate dobândi fără multă muncă.

Dacă în unele cariere tinerii licențiați sau doctori în drept mai pot păstra această credință și după intrarea lor în viața practică, în profesiunea de avocat, iluziunea se pierde de la primii pași, căci posesiunea diplomei servește, e adevărat, la dobândirea cărții de avocat, dar nu servește în practica advocaturei de cât dacă în realitate este însoțită de serioase cunoștințe juridice. Pentru avocat fie-care proces este un nou examen înaintea unui auditoriu mult mai sever și mult mai exigent de cât juriile de la facultate.

Intr'o școală bine organizată se poate învăța mult, însă chiar aceia cari au făcut studii strălucite în facultate, nu și vor clarifica și așeza cu siguranță noțiunile juridice, de cât aplicându-le la problemele vieții practice, care se desfășoară înaintea tribunalelor și curților.

De altmintrelea, aceste probleme sunt așa de variate, în cât nu ne putem dispensa de necesitatea de a complecta mereu cunoștințele noastre, ori-cât de lungă ne-ar fi cariera, dacă voim să corespundem înaltei noastre misiuni.

Conferințele fiind o luptă juridică ca și înaintea justiției, sunt pentru tinerii avocați o ocaziune de a-și încerca puterile, de a învinge timiditatea inerentă pentru ori-ce începător și de a se obi-cinui cu clasarea argumentelor și punerea concluziunilor.

Aveți tot interesul să vă ocupați cu asiduitate de aceste conferințe, căci lucrați pentru progresul d-v., în cariera la care v'ați destinat.

Vă spuneam iubiți confrății, că noi, avocații, avem o înaltă misiune. Așa este profunda mea convingețiune și cred că mulți confrății o împărtășesc ca și mine.

Instituțiunea avocaților este un factor necesar

în distribuțiunea justiției. Rolul nostru, de și diferit, este tot așa de important ca al magistraților.

Noi suntem în contact cu publicul care are nevoie de justiție, noi dăm oamenilor consiliu asupra drepturilor și obligațiilor lor, noi îi apărăm înaintea instanțelor judecătorești și preparăm elementele care servesc magistraților la formarea convingțiunii lor.

Prin îndeplinirea acestor însemnate atribuțiuni, noi avem o înrâurire considerabilă asupra moravurilor. Fiind în raporturi zilnice cu oameni din toate clasele sociale, vorbind cu ei de drepturile și îndatoririle lor, de modul cum 'și pot dobândi dreptatea, de probele lor, devenim fără să băgăm de seamă, profesori de drept și de morală ai tuturor aceluia, cari se adresează la oficiul nostru.

Dacă ne îndeplinim datoria în conștiință, consiliind să facă procese numai pe aceia care au ceva de câștigat, arătând fie-căruia ceea ce credem că este dreptul lui, punând în serviciul cauzei ce îmbrățișăm, toată munca necesară, mare bine putem face societății, căci întărim încrederea poporului în justiția țării.

De sigur că buna judecată a magistraților este prima condițiune, ca lumea să aibă încredere în hotărârile lor; însă, prin natura înaltei lor funcțiuni, magistrații nu trebuie să fie în raporturi cu cei cari compar înaintea lor; ei văd pe înpricinații numai la bară și cunosc păsurile lor numai din instrucțiunea proceselor și din pledoarie. Avocații, din contra, stau de vorbă cu clienții, le examinează cauzele, 'i consiliază cum să-și adune probele, așa că publicul vede justiția mai mult după imagina avocatului cu care vine în contact de cât după a judecătorului, pe care nu-l cunoaște.

Din această împrejurare rezultă pentru noi avocații, o gravă îndatorire: aceea de a menține față de clienții noștri buna reputațiune a magistraților, căci numai ast-fel putem sădi în inima poporului respectul de drept și de justiție, care constituie temeliala cea mai solidă a ordinii sociale.

Câștigăm, sau pierdem procesul, nici odată nu trebuie să spunem clientului său să-l lăsăm să înțeleagă că judecătorul ar fi judecat cu părtinire, fie pentru a ne atribui vre-o influență personală, fie pentru a justifica înfrângerea. Chiar dacă în sufletul nostru am avea vre-o bănuială în acest sens, nu trebuie să o comunicăm clientului, fiind că-î sdruncinăm încrederea în justiție, pierdem din stima lui având aerul că ne lepădăm de răspunderea procesului calomniând pe judecători. Afară de aceasta, putem comite și un mare păcat aruncând asupra reputației magistraților bănueli neîntemeiate.

Și respectând bunul renume al magistraturei nu facem, iubiți confracți, de cât un act de dreptate către aceia cărora le cerem zilnic dreptate; căci nu se poate tăgădui că magistratura este una din puținele noastre instituțiuni, cari au făcut mari progrese. Decisiunile judecătorilor noștri pot fi comparate în mod favorabil cu decisiunile magistraților din alte țări cu o cultură mult mai veche.

Putem dori oare-care îndreptări în organizarea noastră judecătorească, cum de ex. introducerea stabilității judecătorilor de tribunale, stabilirea unui stagiū și a unor condițiuni de admisibilitate mai riguroase etc.; dar o asemenea dorință nu ne poate împiedica de a recunoaște meritele magistraților care cu toate greutățile proprii țării noastre, au știut să înalte tot mai mult prestigiul justiției.

Sguduitura îngrozitoare prin care a trecut țara în primăvara trecută dă o importanță și mai mare rolului nostru social.

Țărănimea noastră, atât de pacinică și atât de muncitoare, sub impulsivitatea unor indivizi lipsiți de orî-ce scrupul a transformat în ruine o mare parte a țării. Răscoalele au fost potolite grație armatei, care ne-a salvat țara de un mare pericol, însă influența propagandei anarhiste, care s'a desfășurat cu atâta îndrăsneală, a lăsat urme. Noțiunea de respectul dreptului fie-căruia, care trebuie să fie la baza orî-cărei societăți organizate, s'a întunecat în mintea multor țărani. Dacă propagandei anarhiste, care continuă încă pe la sate, nu i se pune nici o stavilă, nu se știe la ce ne putem aștepta.

În aceste grave împrejurări, suntem datorii ca or de câte orî oficiul nostru ne pune în raporturi cu țărani, să căutăm a-i lămuri atât asupra drepturilor cât și asupra obligațiilor lor. Să nu-i facem să sperde de la justiție mai mult de cât li se cuvine, să îngrijim de procesele lor cu cea mai mare atențiune ca să-și poată câștiga dreptatea.

Unii țărani au obiceiul a se invoia la plata de onorarii cu infățșarea, însă dacă procesele se amână de mai multe orî, țărani fără să-și dea seama plătesc ca onorarii mai mult de cât ce pot câștiga în proces. Este și în interesul avocaților să dispară invoiala de onorarii cu infățșarea ca să nu fie bănuși că ei provoacă amânările pentru a-și mări onorariile, căci asemenea bănueli nu pot fi de cât vătămătoare pentru prestigiul profesiunii. Ar fi bine ca orî-ce avocat, care se invoește cu un țaran, să-i dea o însemnare scrisă de modul cum s'a invoit, ca să se evite neînțelegerile provenind din cauza uitării.

În fine, dacă înpricinații care vin la noi sunt săraci, nu trebuie să-î părăsim. Dacă nu ne putem

ocupa de nevoile lor, trebuie să-î recomandăm asistenței judiciare.

Asistența judiciară este partea cea mai frumoasă a ocupațiilor noastre. Căci ce poate fi mai nobil de cât a-ți pune talentul, știința și munca în serviciul celor năpăstuiți cu o complectă desinteresare. Înainte ca asistența judiciară să fie o obligațiune legală, noi avocații am practicat-o din propria noastră inițiativă. Și cea-ce este demn de observat, spre onoarea avocaților din această țară, noi singuri am provocat pe legiuitor ca să ne înscrie în lege această obligațiune.

Atât de mult am fost convingși că suntem datori societății în care trăim ajutor pentru dreptate, în cât ne-am impus noi înșine o îndatorire la care nimeni nu se gândea.

Serviciul asistenței judiciare prezintă dificultăți, o știți foarte bine. Oamenii săraci sunt adesea ori și inculți, ei nu și-au adunat probele drepturilor lor și nici nu sunt în stare să le adune. Ei sunt foarte bănuitori tocmai din cauza sărăciei; li se pare că avocatul, fiind-că nu este plătit, nu se ocupă în destul de dânsii, pun aceeași întrebare de mai multe ori, de și au avut răspuns, fiind-că li se pare că nu le dăm destulă atențiune. Ei bine, trebuie să suportăm toate acestea cu resemnațiune, cu blândețe, pentru ca iubirea noastră de omenire, mila noastră de cei nenorociți să pătrună în sufletul lor și să le dea credința în dreptatea omenească.

Imbrățișând cu devotament cauza celor nenorociți, sacrificând munca noastră ca să apărăm pe cei însetați de dreptate, vom contribui fără șgomot, dar cu siguranță la fortificarea societății prin bună justiție și prin armonia claselor sociale.

Terminând, vă urez ca noul an judiciar să vă fie cu bine.

BREVETELE DE INVENȚIUNE

§ 2. — CUM S'A DESVOLTAT ÎN MOD ISTORIC NOȚIUNEA BREVETELOR DE INVENȚIUNE ÎN LEGISLAȚIUNE ?

Am examinat cestiunea din punctul de vedere economic¹⁾, și am văzut că pe când economiștii înglobează invențiunea în principalul factor de producțiune ce se numește muncă, sociologii cum este Tarde cel dintâiu, desprinde din domeniul comun al muncii în general, clipa creatoare care ea însăși e izvorul cel dintâiu a ori-cărei producțiuni. Din monotona preparațiune care precede și însoțește munca pregătitoare, țâșnește individualizat acel izvor luminos al deducțiunii originale, care la rândul său nimicind rutina, reintră apoi pentru realizarea sa practică, în fâgașul sterp al muncii comune.

E interesant a stabili cum istoricește legiuirile au ajuns treptat a protegii drepturile inventatorilor, complectând tradițiunea istorică, noțiunea economică perfecționată, până la legislațiunea noastră cea mai recentă.

Să nu ni se zică cum că această cestiune ar interesa prea puțin lumea noastră industrială; căci indiferent de ceea-ce ne-ar rezerva viitorul judecând după priceperea desfășurată în alte ramuri ale activității noastre sociale, punem o ipoteză pe care o vom dovedi la urmă, că o bună legiuire în privința brevetelor, ori-care ar fi aptitudinile speculative ale unei populațiuni, din punctul de vedere practic, ea nu puțină înrăurire poate să aibă asupra întregului mers al industriei. Intre aceste două categorii de noțiuni, industrie și invențiune, cea mai internațională cum s'ar putea crede, nu este cea dintâiu.

De sigur că o exploatare industrială face apel la capacitatea și capitalurile tuturilor, punând la contribuțiune tot ce este dobândit.

Dar din punctul de vedere politic și moral, nu este indiferent unui Stat, care să îngrijește de viitorul său economic, a-și da socoteală unde sunt absorbite folosințele capitalului fructificat și care este sdrcincarea ce un nou mod de exploatare, a bogățiilor firești ale țării o aduce în existența maselor aborigene²⁾.

Să ne fie deci îngăduită o repede incursiune pentru acest scop, în domeniul unei alte științe ajutătoare a dreptului ca și economia politică, anume istoricul legislativ care la rândul său tinde să deslușească rostul așezămintelor legale, precum în științele exacte cu mai multă preciziune, experiența direct posibilă lămurește tănuitele norme ale firei.

La început societățile vechi, erau mai pornite a se apăra cu puterea armelor, contra celor ce le încălcau, iar cotropirile violente sau colonizările militare din trecut, nu au de comun nimic, cu mijloacele moderne de izbândă și cucerire.

Statele antice, chiar cele mai înfloritoare în ale comerțului, au avut ca temei social puterea ostășească: societatea războinică este prima organizare. Condițiunile vieții erau pe atunci ast-fel, de nu făceau necesare încă, industriile. Ce este de prisos, nu are preț. De aci, puțina vază de care se bucurau meseriile și comerțul, cel puțin la Greci și la Romani, spre a vorbi de cele fruntașe în civilizațiune; de aci puțina considerațiune, de care puteau în genere să se bucure inventatorii sau născocirile lor, fără ca nici legiuitorii, nici guver-

²⁾ Exploatațiunea petroliferă a expropiat volutar populațiunile rurale, care și-au instrăinat terenurile lor, cu prețuri ce li se păreau extra-ordinare. Nepregătite pentru alte meșteșuguri, moșnenii desproprietăriți și-au cheltuit în oraș la cârciumi, prețul dobândit pentru terenul lor în câte-va luni, rămânând orășeni fără căpătâi, când nu s'au reintors la țară, a munci acolo unde au fost stăpâni. Cât de ușor ar fi fost legiuitorului, să se inspire din dispozițiunile legii de la 5 Iunie 1892 și să garanteze moșnenilor, cum s'a făcut pentru însurăței *home-steat* lor, dispunând ca din prețul concesiunei, o pătrime cel puțin să nu poată fi risipită, ci să se depună la Casa de depuneri, ca la prima ocaziune, fostul agricultor să-și reia în pământ acea pătrime, într'o regiune nepetroliferă și poate mai nepopulată, întru cât nu se justifică după un timp suficient spre a-l socoti definitiv, că s'a adaptat noului mijloc devenind industriaș, în care caz ar primi restul prețului în bani.

¹⁾ Vezi «Curierul Judiciar» No. 56/907.

nele să se fi preocupat vre-o dată ale îngrădi drepturile și a le ocroti invențiunile.

Cu toate acestea găsim, chiar în antichitate unele lucrări, mai bine considerate ca altele.

Așa ca Romanii, mai mult ca la Grecii, agricultura ca toate ramurile ei industriale a avut epoci de glorie.

Pe de altă parte la Grecii, mai mult ca la Romanii artiștii, sculptorii, pictorii, muzicanții și chiar arhitecții s'au ridicat, dacă nu din punctul de vedere social, din punctul de vedere intelectual la o treaptă superioară.

Însă agricultura, cum se practica în antichitate mai ales, nu permite invențiunii, pe cari un plugar să le poată exploata cu privilegiu și pe cari să i le poată legiuitorul ocroti exclusiv.

Asemenea în artă, meritul execuțiunii și valoarea produsului, depind mai puțin de ingeniositatea procedeeleor, ca de talentul personal al artistului, care în sine alcătuiește un privilegiu pentru artist, e o însușire firească a lui, un fel de monopol născut și necesar, ce în principiu pare a nu avea trebuință să fie recunoscut și ocrotit³⁾.

Drepturile inventatorului, nu puteau căpăta o soartă mai bună așa cum o înțelegem astăzi, nici în organizațiunea militărească a societății feudale, care apune cu emanciparea comunelor și cu mișcarea spre unificare a monarhiei, la care oamenii de legi nu puțin au contribuit.

În nestatornicita cumpănă între individualism și colectivitate, breslele și stărostiile erau și ele o plectică din cele mai serioase, la ocrotirea acestor drepturi.

Dacă un număr oare-care de născocitori, premergători ai progresului și invențiilor moderne, au reușit în potriva prejudecăților de tot felul să aplice sub vechiul regim invențiunile lor, grație oblăduirilor deosebite ce li s'au hărăzit de clemența regească, cât de mare însă este grămada celor striviți de mizerie sau chiar persecuțiune, tocmai din cauza pornirii lor generoase de renoaștere?

Chiar acele regești privilegii, asupra naturii cărorora nu trebuie să ne iluzionăm, aveau mai puțin în vedere a recunoaște și garanta drepturile inventatorilor, pe cât a-i scuti de apăsarea comună și a-i sustrage de la despotismul corporațiilor, ca să le fie ast-fel îngăduit a-și realiza gândirile.

Era ast-fel mai mult un act de toleranță și de oblăduire, o milă iar nu un privilegiu, o scutire iar nu un monopol.

De vrea cine-va să mai știe astăzi prin câte întortocheri se puteau obține aceste scuteli, la ce străgăniri, la ce umilințe erau supuși inventatorii, să recitească raportul clasic în privința căruia vom mai reveni prezentat Adunării Constituante de Boufflers, în ședința de la 30 Decembrie 1790⁴⁾.

Pe când acest apăsător regim se menține prin inerția sa până târziu în Europa continentală, prelungindu-se chiar și după revoluțiunea franceză, Anglittera, cu toate că și dânsa a avut să sufere în organizarea ei economică, plaga corporațiilor

privilegiate așa cum le plămădise feudalismul, premerge celor-lalte State și dă cea dintâi o pildă vrednică de imitat pentru aplicarea noilor principii, cari aveau în urmă să prevaleze pretutindeni.

D-l Ministru Ion N. Lahovary, în expunerea de motive a legiurii române, relevă acest lucru⁵⁾.

Împrejurări sociale, particulare Anglitterei, explică emanciparea industriei engleze, încă de la 1623, de sub jugul regimului de veci îngropat al corporațiilor privilegiate, prin introducerea a numeroase excepțiuni, cari mai întâi lărgesc urzeala ruginită a zalelor, pe cari le sfărâmă apoi.

În studiul nostru, în care ne călăuzim de învățămintele economiștilor, spre a trage mai târziu concluziunile necesare, să dăm cuvântul lui Adam Smith, întemeietorul doctrinelor economice, care analizează cu pătrundere, acele favorabile împrejurări, speciale Anglitterei :

«Așezământul celui de al cincilea an de domnie a Elizabetei, numit în general *statutul ucenicilor*, decidea că nimeni nu putea pe viitor să exerciteze vre-o meserie, profesie sau artă *practicată atunci în Anglittera*, fără să fi făcut în prealabil o ucenicie de cel puțin 7 ani ; și ceea-ce nu fusese până aci, de cât așezământul câtor-va corporațiuni particulare, devine legea generală și publică a Anglitterei pentru toate meseriile stabilite în orașele de târguri ; căci de și expresiunile legiurii sunt generale și par a se raporta fără osebite la întregul regat, totuși prin tâlcuire, efectul legii s'a îngădit numai la orașele de târg statornicindu-se că la sate, același om putea exercita mai multe osebite meserii, fără să fi fost calfă câte 7 ani pentru fie-care».

«Dar mai mult, printr'o tâlcuire strictă a cuvintelor statutului, s'au țăr murit efectele lui la meseriile în ființă înainte de al cincilea an de domnie a Elizabetei, fără a se întinde vre-o dată asupra celor înființate, de la această epocă».

«Această țăr murire, a dat naștere la mai multe distingeri cari considerate ca regulamente de poliție, sunt tot ce se poate închipui mai absurd. Așa de exemplu s'a stabilit că un *caretaș* nu putea face nici singur, nici cu meșteri întrebuițați cu ziua, roțile caretelor, ci era obligat să le cumpere de la meșterul *rotar*, acest din urmă meșteșug fiind practicat în Anglittera anterior celui de al cincilea an al regnului Elizabetei. Însă *rotarul*, fără să fi servit vre-o dată ca ucenic la vre-un meșter *caretaș*, volnic era numai să fi vrut, să lucreze carete fie singur, fie ca meseriaș cu ziua, căci meseria de meșter *caretaș* nu era coprinsă în așezământ, de oare-ce la acea epocă nu se găsea și această meserie să fie practică în Anglittera. Iar tot pentru acest motiv, sunt o sumedenie de alte meserii în industriile din Manchester, Birmingham și Wolverhampton, cari neexistând în Anglittera înainte de al cincilea an de domnie al Elizabetei, nu sunt coprinse în așezământ».

Cea dintâi lege rânduită asupra invențiilor, datează de la 1623 în al XXI an de domnie al lui Iacob I, dar e de observat că acest așezământ avea de obiect mai puțin recunoașterea drepturilor inventatorului, ca abrogarea generală a monopolu-

³⁾ Cons. însă Accarias, Précis de dr. romain, I, n. 255 ur. și 266 ur.

⁴⁾ Cons. și Rap. d-lui Ed. Mack, în Ann. asoc. internaț. de protecție a propr. industriale din 1900 la Paris, op. cit.

⁵⁾ «Monitorul Oficial», No. 229 din 17 Ianuarie 1906.

rilor despre cari vorbirăm mai sus, contra cărora parlamentele protestaseră de mult, fără să răușească de cât a le clătina și cari, numai atunci, se prăbușiră definitiv.

De aceia în acest așezământ interesele inventatorilor figurează incidental, ca excepțiuni de la legea comună.

Rezultatele acestui act, fură a stabili ca principiu dreptul inventatorilor, ce până aci nu fusese recunoscut de cât excepțional după bunul plac al autorității confundat în privilegiile și monopolurile de tot felul ce oblăduirea conceda, fără altă noimă de cât arbitrarul.

Această lege mai avu ca rezultat a limita exercițiul aceluși drept pe timp determinat, punct capital de progres, căci drepturile de natura acestuia, nu trebuiesc să fie scotite ca eterne ca nu cum-va în loc de o legitimă ocrotire, asemenea drepturi să devină o piedică netrebnică, ba chiar primejdioasă pentru activitatea socială.

Această echitabilă limitare, fu fixată la 21 ani cel mult, pentru cărțile de patentă anterioare promulgării zisului statut, și la 14 ani, pentru patentele liberate în urma promulgării.

După cea engleză prima legiuire care făcu din recunoașterea dreptului inventatorilor, obiectul unei dispozițiuni legale, fu aceia a Americii de Nord. Acest drept a fost expres recunoscut ca principiu, în Constituțiunea de la 17 Septembrie 1787, care atribue congresului central său federal puterea de a-i regulariza uzul pe toată întinderea Uniunii. Totuși abia la 1793, principiul a primit în America prima sa aplicațiune pe baza unei legi speciale întocmită de acel Congres ⁶⁾.

E de observat că prin Constituțiune chiar, se limitase în această privință puterile Congresului, căci se stabilise în prealabil ca principiu constituțional că privilegiile acordate inventatorilor, nu vor avea de cât o durată limitată. În adevăr art. 1, sect. VIII, § 8 glăsuiește că congresul central vă avea, printre atribuțiunile sale «a atâța propășirea științelor și artelor utile, asigurând pentru intervale de timp limitate, autorilor și inventatorilor, un drept exclusiv asupra scrierilor și născocirilor lor».

Pe timpul când aceste noi principii se introduceau evolutiv în legislațiunea engleză, și după exemplul ei, în aceia a noului continent, introducerea aceluiași principii era cu insistență reclamată și în Franța, căci atât de adevărat este că preșchimbările de legiuire când sunt întemeiate pe trebuințe reale, au mai în totdeauna o bază comună.

«Camera de comerț a Normadiei, ne spune în această privință o altă autoritate clasică, își exprimase identic dorința, în observațiunile sale la tratatul dintre Franța și Anglita, publicat la 1787. Aceiași opiniune fusese emisă la începutul lui 1788 de delegații comerțului de acord cu Barthélémy, ministrul plenipotențiar al Regelui Ludovic al XVI, la Londra — Mai multe caete înfățișate Statelor generale, mai ales cele ale terțiului-stat al orașului Paris, formula de asemenea o atare cerere ⁷⁾».

În Franța însă reformele deși de mult întrevăzute, nu iaă mai nici odată calea evolutivă. După Turgot, amicul lui Adam Smith, care zadarnic se

încercase, împins de curentul cel nou, să suprima cel puțin privilegiile industriale desființând stărosțiile (*les maîtrises*) și jurandele, prefacerea cea formidabilă de la 1789, învăluiește în dărâmare ea generală de tot ce este privilegiu și pe acestea: decretul de la 4 August suprimă privilegiile industriale, după cum făcuse cu celelalte.

Și în adevăr, încă de pe la 1790, cu ocaziunea petițiunii ce îi era adresată în acest scop de artiștii inventatori, Adunarea constituantă însărcinase comitetul ei de agricultură și comerț, a-i alcătui un proiect.

Acel proiect înfățișat în ședința de la 30 Decembrie 1790 de Bouffiers în numele comitetului, fu adoptat chiar în acea ședință după o scurtă deliberare și e sancționat de rege, la 7 Ianuarie următor.

Deci la 7 Ianuarie 1791, drepturile inventatorilor fură pentru prima oară recunoscute de o legiuire europeană continentală, anume de Franța iar de atunci n'a încetat a fi admise în principiu de mai toate legiurile.

Pe când decretul de la 4 August suprimase cu o simplă ștersătură de condei toate prerogativele, legiuirea bastardă de la 7 Ianuarie 1791, inspirată de șovăirile metafisice ale acelei epoci, deși proclamă printre drepturile omului, *proprietatea* industrială, care ast-fel îmbracă însușirile unui drept ilimitat cum este de esență ori-ce proprietate, vine de limitează tot ea acest drept în art. 1, mărginindu-l la o folosință de 5, 10 sau 15 ani.

Art. 1 atribuind în genere titlul de proprietate industrială, ori cărei descoperiri sau noi invențiuni, face să se iște încă de la 1791 abuzuri întemeiate pe această prea mare generalizare a definițiunii, așa între altele, în așezămintele financiare pe cari necesitățile acelor timpuri le sugerau de toate părțile. Abuzul acesta deveni, se pare, atât de năpraznic în cât legiuitorul a trebuit să intervie din nou printr'un decret de la 20 Septembrie 1792 spre a exclude formal planurile financiare din definițiunea articolului I.

Apoi, mergând mai departe, printr'un alt decret cari azi nu și-ar mai găsi explicațiunea de la 1791, proibă exploatarea unui brevet pe acțiuni de societăți. Dar, când experiența a dovedit urmările dezaastroase ale acestei prohibițiuni, un decret de la 25 Noembrie 1806 o desființează, și prohibițiunea cade din prevederile legislative, ca fructul fără rod al unei concepțiuni greșite, fără să mai fie posibilă reinvierea acelei prohibițiuni în vre-o legislațiune modernă (comp. art. 1505 și 1511 C. civil).

Toate aceste legi improvizate, făcute în iuțea momentului și încăputate cu dispozițiuni contradictorii sau confuze, necomplete sau protivnice intereselor adevărate ale industriei, cereau o reformă, pusă în studiu la 1828, împlinită prin legiuirea definitivă de la 5 Iulie 1844.

Această legiuire păstrează ideia că brevetul conferă celui ce l'a dobândit, un drept de proprietate.

Dar cuvântul de brevet, are două înțelesuri deosebite.

El însemnează titlul, documentul liberat de autoritatea competentă care face dovadă pentru cel căruia îi s'a conferit brevetul, că are drepturile pe cari le implică prioritatea titlului său.

Dar, pe lângă aceasta, prin brevet se înțelege însăși acele drepturi.

⁶⁾ F. R. Dareste, Les Constitutions modernes, II, pg. 393.

⁷⁾ Renouard, Traité des brevets d'invention, p. 158.

Or, în acest al doilea înțeles, dacă brevetul ar constitui un drept de proprietate, ar trebui ca ori ce proprietate să fie, fără durată limitată.

Dreptul de proprietate individuală cum este astăzi și va fi multă vreme poate în totdeauna, interesează de sigur întreaga societate, dar el are ca scop primordial conservarea familiei și a individului.

Ca atare, el se poate concepe izolat: el e un raport juridic între individ și un lucru real acaparat, în principiu abstracțiune făcând de tot restul societății care formează colectivitatea.

Nu tăgăduim că dreptul de brevet are oare cari asemănări, fiind și el un drept patrimonial, însă limitat și ca atare reprezentând rezultatul unui cumul de cunoștințe anterioare, adică un ce abstract, cum proprietatea reprezintă cumulusul real al unei economii de muncă anterioară.

Ca drept, el are un temei și un scop deosebit, comparat proprietății; el e o concesiune sinalagmatică pe care societatea o face inventatorului, ca în schimb ea să beneficieze pentru totdeauna de invențiune.

Se întâmplă aci cu alte cuvinte o alcătuire care din potrivă, din acest punct de vedere are asemănare nu cu proprietatea, ci cu îndemnările ce se acordă la exproprierea pentru utilitate publică ale unui imobil stăpânit de un particular, precum are asemănare din acest punct de privire, cu atâtea alte contracte juridice cari au ca funcțiune principală, nu conservarea monară a individului și a familiei, ci relațiunile colective.

Din acest contact între capital și muncă, uneori frățesc, mai adesea vehement, predestinat se pare ca din el să izvorască intensiva noastră energie socială ca și frământările individuale cari o alcătuiesc, preponderanța nu o are, precum e firesc astăzi, clasa ideologilor, căci în organismul nostru modern, materialmente întemeiat pe industrialism care a nimic militarismul feudal, preponderanța este dată celor ce în mod mai practic, găsesc mijlocul a pune în valoare energiile idealiste ⁸⁾.

Mai ales în această materie a brevetelor, e sigur că legiuitorul a avut în vedere ori ce ar zice expunerea de motive a legislațiunei noastre, nu atât interesele inventatorilor, pe cât acelea mai generale ale industriei, cu care le-a armonizat.

Adevărul este dar că dreptul inventatorului e un monopol temporal creat de legiuirea modernă în favoarea aceluia care aduce societății invențiunea sa de care se poate ast-fel folosi, primind sinalagmatic de la societate, o prerogativă vremelnică.

Nu mai ast-fel conceput ca un simplu drept vremelnic, se pot concilia și interesele inventatorului care alt-fel ar fi avut poate egoismul a nu da pe față invențiunea sa ca nimeni altul să se folosească, și interesele sociale mai ales ale progresului industrial, pe cari legiuitorul e dator a le avea în deosebită vedere.

Și cum ar putea fi dreptul de brevet, un drept de proprietate, dacă el nu este de cât un drept vremelnic și incorporeal, adică neavând o existență materială susceptibilă de apropiatiune, căci bine înțeles, nu putem confunda obiectele produse de

o industrie brevetată, cu însuși dreptul de a exercita acea industrie?

La mărcile de fabrică cel puțin produsul industrial poartă cu sine semnul distinctiv care îi constituie marca, și ca atare, el este susceptibil de o apropiere; brevetul însă rezultă numai din titlu, adică din însuși documentul prin care se stabilește și se dovedește acest drept ⁹⁾.

El alcătuiește ast-fel un drept de prioritate având ca limită firească, dreptul corespunzător a ori ce alți industriali, concurenții săi, a apuca și ei larga cărare obștească întru cât la rândul lor nu jignesc sau știrbesc drepturile celui dântăi, de anterioritate.

«Ce este o invențiune? se întreabă Renouard în această privință. Ea este o îndeletnicire a gândirei, o nouitate în cunoștințele sau în combinațiunile, prin cari inteligența exercită stăpânirea ei peste materie. Dar cum să ne îndoim, că prin esența ei, cugetarea scapă ori căreia apropierei exclusive? Ea străbate mințile cari o adună, fără să înceteze a aparține minților de la cari pogoară, precum focul, care se multiplică și se întinde, nu slăbește la vatra lui» ¹⁰⁾.

Iar mai la vale, acelaș scriitor adaugă: «l'émision de la pensée, ne saurait avoir lieu que par sa réalisation sous une forme matérielle; si l'auteur veut la faire connaître et en recueillir des avantages, il faut absolument qu'il la livre; une fois livrée, elle pénètre les intelligences auxquelles elle parvient, non parce que l'auteur y consent, mais par cela seul qu'il l'a émise» ¹¹⁾.

(Va urma)

GR. V. MANIU

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 25 Iunie 1907

Președenția D-lui G. N. BAGDAT, Consilier

Tutela interzisului Gh. Al. Mitrescu, reg. de competență

Regulament de competență. — Tutelă. — Tutela unui interzis. — Competința tribunalului de a regula asemenea tutelă. — (Art. 438 și urm. C. civil și art. 65 din legea judecătoriilor de pace).

Nu mai regularea tutelelor referitoare la minori sunt date în competența judecătoriilor de ocoale când valoarea averii e mai mică de cât 5000 lei, iar nu și tutelele interzișilor sau altor persoane incapabile după lege a se administra singure, tutele cari rămân în competența exclusivă a tribunalului a le regula.

Decizia 250/907. — Regulat competența în procesul pentru regularea tutelei interzisului Gh. Al. Mitrescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l Procuror St. Stătescu, în concluziunile puse, cerând a se trimite afacerea în cercetarea tribunalului.

Deliberând,

Asupra cererii pentru regularea conflictului de jurisdicțiune de față;

Având în vedere că cestiunea dedusă în judecata a-

⁹⁾ E. Vidari, Corso di dir. com., III, n 1741.

¹⁰⁾ E. Renouard, op. cit. pag. 25.

¹¹⁾ Ibid., pag. 27.

⁸⁾ Yves Guyot, L'Inventeur.

cestei Inalte Curți constă în a se ști, care este instanța competentă a regula curetela unui interzis când avearea de administrat este mai mică de 5000 lei;

Considerând că după dispozițiunile art. 438 și urm. C. civ., instanța competentă a se pronunța asupra punerii sub interdicțiune, fiind tribunalul, ca primă instanță, rezultă că și regularea actelor de administrațiune, trebuie să se facă tot de tribunal, întru cât printr'o dispozițiune expresă și categorică din lege nu este dat în competența judecătorei de ocol;

Considerând că din dispozițiunile art. 65 din legea judecătoriilor de pace, rezultă că numai regularea tutellelor referitoare la minori, iar nu și la interziși, ori alte persoane incapabile după lege a se administra singure, sunt date în competența judecătoriilor de ocoale, când valoarea averei este mai mică de 5000 lei;

Considerând că astfel fiind, instanța competentă a regula curatela de față, este tribunalul, iar nu judecătoria de Ocol;

Pentru aceste motive, Curtea, regulează competența și trimete afacerea la tribunal, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența de la 3 Septembrie 1907

Președenția D-lui G. LICIU, Consilier

Petre Bucur, contestație la executare

Contestație.—Deciziune pronunțată de Curtea de casație.—Dacă recurentul poate ataca cu contestație la casație executarea unui mandat de arestare sau deciziunea Curței de casație pronunțată în lipsa lui.

Nici un text din legea organică a Curței de casație nu dă dreptul părții condamnate să atace cu contestație la Curtea de casație executarea mandatului de arestare, sau deciziunea Curței de casație pronunțată în lipsa recurentului, chiar când dânsul ar fi fost împiedicat prin o cauză de forță majoră de a se prezenta la judecarea recursului, sau a se conforma dispozițiilor legii cerute pentru admisibilitatea recursului.

Decisiunea No. 1813/907.—Respingerea contestației făcută de Petre Bucur contra executării mandatului de arestare emis de Curtea de apel din București s. II.

S'a ascultat d-l avocat P. Poni asupra admisibilității contestației;

D-l Procuror P. Sadoveanu în concluziuni;

Deliberând, și

Având în vedere că nici un text din codul de procedură penală, sau din legea organică a Curței de casație, nu dă drept părții condamnate să atace cu contestație la Curtea de casație executarea mandatului de arestare și nici deciziunea acestei Curți pronunțată în lipsa recurentului, chiar când dânsul ar fi împiedicat prin o cauză de forță majoră de a se prezenta spre a-și susține recursul, sau a se conforma dispozițiilor de lege cerute pentru admisibilitatea recursului;

Considerând că astfel fiind și întru cât asupra hotărârii acestei Curți din 3 Aprilie 1907, prin care s'a respins ca inadmisibil recursul contestatorului de astăzi, nu se mai poate reveni, contestațiunea de față urmează a fi declarată inadmisibilă;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge contestația, etc.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA COMERCIALA

Audiența de la 15 Aprilie 1906

Președenția D-lui AL. IUCA, Membru de ședință

Decisia No. 348

Faliment.—Inchiderea procedurii falimentului.—Dreptul falitului de a fi pus în capul afacerilor.—Dacă acest drept prescris de art. 825 C. comercial se întinde și asupra averii falitului omisă prin fraudă de a fi lichidată.

Creditorii falitului.—Dreptul lor de a ataca actele debitorului lor când sunt simulate.—(Art. 825 C. comercial).

1. *Dacă dreptul acordat unui falit prin art. 825 cod comercial este necontestat pentru averea viitoare, nu poate fi tot ast-fel cu averea ce a fost omisă prin fraudă d'a fi lichidată în cursul falimentului, de oare ce, legiuitorul n'a putut avea în vedere de cât primul pas, presupunând de sigur că întreaga avere a falitului din timpul falimentului să fi fost lichidată, căci nu s'ar putea concepe închiderea procedurii falimentului pentru repartizarea activului pe atâta vreme cât activul există.*

2. *Creditorii pot, conform dreptului comun să atace actele debitorilor lor ce sunt simulate probând simulațiunea prin ori ce mijloace de dovadă.*

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Isac A. Körner, cu petiția înregistrată la No. 7727/905, precum și cererea de intervențiune, făcută de Vasile D. Vasiliu, cu petițiunile din 2 Iunie 1905 și 20 Martie 1906;

Având în vedere, că din susținerile părților și actele prezentate să constată, că A. Körner fiind declarat la 1889 falit, cu intențiune d'a păgubi pe creditorii săi, nu declară ca activ al său și polițele de asigurare pe viață, contractate la societatea de asigurare «Naționala», și anume: polița cu No. 10756 și 10757, cu scadența la 1 Ianuarie 1904, în valoare ambele de 3163 lei 55 b., polița No. 11377, cu scadența la 1 Aprilie 1905, în valoare de 3437 lei 50; și o a patra poliță cu No. 15046, cu scadența ultima Iunie 1908. La 14 Maiu 1901, Tribunalul Neamțu prin încheierea No. 2132, declară executor statul de repartițiune a activului falimentului A. Körner, și tot de odată ordonă închiderea procedurii acestui faliment; falitul fiind prin aceasta pus în capul afacerilor, cedează fiului său Isac A. Körner, pe prețul de 5000 lei, menționatele creanțe;

Având în vedere că Isac A. Körner, cesionarul acestor creanțe, cheamă astăzi în judecată societatea de asigurare «Naționala», pentru a-i fi obligată a-i plăti valoarea polițelor ajunse la scadență și la această acțiune intervine d-l Vasile D. Vasiliu, unul din creditorii falitului, cerând respingerea acțiunii pe motiv că activul de cesiune este nul, fiind făcut de un falit, că este fraudulos și că în ori-ce cas este simulat;

Având în vedere că intervenientul și dovedește calitatea sa de creditor al defunctului A. Körner, prin sentința 59/92, a Tribunalului Neamțu, din care rezultă că V. D. Vasiliu, este verificat și admis la pasivul falimentului A. Körner, pentru suma de 7211 lei;

Considerând că din principiile stabilite de legiuitor prin art. 825 c. com., rezultă că odată închisă procedura falimentului, pentru repartizarea întregului activ, falitul este pus în capul afacerilor, fiind în drept a dispune ori-cum va crede, de averea sa; iar creditorii, o pot urmări individual, pentru acoperirea restului creanței;

Considerând că, dacă acest drept, este necontestat pentru averea viitoare, nu poate fi tot ast-fel cu averea ce a fost omisă d'a fi lichidată în cursul falimentului; de oare-ce legiuitorul n'a putut avea în vedere de cât primul cas, presupunând de sigur că, întreaga avere a falitului din timpul falimentului, a fost lichidată; căci cum s'ar putea concepe închiderea procedurii falimentului pentru repartizarea activului, pe atâta vreme ce activul există;

Considerând că legea vorbind de dreptul creditorilor, de a urmări individual averea viitoare, a înțeles că falitul nu mai are vre-o avere din timpul falimentului, și numai din această cauză se ocupă de averea viitoare, iar nu că n'ar da dreptul creditorilor, să urmărească o avere omisă prin fraudă, și mai cu seamă să facă un act ca acesta, d'a stabili nulitatea unui act făcut de falit, în dauna tuturor creditorilor, căci prin cererea de intervenție, nu se tinde la revindicarea pentru el personal, a averii omisă d'a fi lichidată, ci d'a se menține ca a falitului această avere;

Considerând că, dacă am admite teoria contrară, că ei n'ar putea urmări de cât averea viitoare, iar pentru cea omisă prin fraudă, nu ar putea-o (urmări) de cât prin redeschiderea falimentului, am ajunge la o soluție imposibil de admis, de oare-ce conform art. 825 cod. com., numai debitorul ar putea cere redeschiderea procedurii falimentului, așa că ar sta în puțința celui ce a comis fraudă, să profite sau nu de ea;

Considerând că creditorii, pot conform dreptului comun să atace actele debitorilor lor ce sunt simulate, probând simulația prin ori-ce mijloc de dovadă;

Având în vedere, că de și împrejurarea că cesionarul este fiul cedentului, n'ar constitui o dovadă suficientă, pentru a face evidentă simulațiunea actului de cesiune, unită însă aceasta cu faptul, că se cumpără niște creanțe a căror valoare era poprită, proprie ce se cunoștea fără îndoială și de fiul falitului, și mai cu seamă că se cumpără niște creanțe de la un falit, știindu-se bine că această avere este din timpul falimentului, toate aceste împrejurări la un loc fac evidență, că actul de cesiune este simulat și că n'a fost făcut de cât de formă, și că în realitate n'a existat nici-odată în intențiunea părților d'a vinde și cumpăra aceste creanțe, cari deci nici-un moment n'au încetat d'a fi în patrimoniul falitului;

Că din momentul ce actul de cesiune se înlătură ca fiind simulat, cu drept cuvânt societatea «Naționala», se opune de a face o plată în mâna cesionarului, și deci cererea de intervenție, urmează a fi admisă, iar acțiunea respinsă;

Pentru aceste motive, Tribunalul, admite.

(ss) Al. Iuca, N. Steriade

TRIBUNALUL JUDEȚULUI DOLJ, Secția I

Audiența de la 3 August 1907

Președenția D-lui T. MĂLDĂRESCU, Președinte

Sentința civilă No. 431

St. Dumitrescu cu P. I. Constantinescu și alții

Opozițiune. — Lipsa numelui intimațiilor și obiectul opozițiunii. — Nulitatea opoziției. — (Art. 69, alin. 5, proc. civilă).

Intr'o petițiune de opozițiune, lipsa numelui intimațiilor, precum și obiectul opoziției, atrage nulitatea acelei opozițiunii, conform art. 69 alin. 5, din procedura civilă.

D-l advocat I. Popescu din partea intimațiilor a cerut a se declara nulă opoziția întru cât nu arată motivele; D-l advocat I. Fudulescu și Râmnicianu a cerut respingerea incidentului;

Tribunalul,

Având în vedere că oponentul prin petiția înregistrată la No. 19891 Iulie 1907, adresată acestui Tribunal, face opoziție contra sentinței civile No. 418/907, cerere de opoziție care are copriinderea următoare: În termen legal fac opoziție contra sentinței civile No. 418/907, pronunțată de acest Tribunal secția I în ziua de 15 Iunie 1907, și vă rog să bine voii a dispune citarea noastră spre înfățișare, iar motivele pe care îmi bazez opoziția le voi dezvolta la ziua înfățișării;

Considerând că conform art. 154 Pr. civ. se dă dreptul părții condamnate în lipsă, a face opoziție în termen de 8 zile de la primirea hotărârii în perscană sau la domiciliu, iar cererea de opoziție va fi semnată de parte saă de un împuternicit al saă cu procură legalizată, și va coprinde temeiurile pentru care se cere schimbarea hotărârii dată în lipsă;

Considerând că conform articolului 68 Pr. civilă ori ce cerere înaintea unui Tribunal se va face prin o petiție către presidentul Tribunalului, deci opoziția conform art. 154 fiind o cerere va trebui făcută sub formă de petiție și adresată Tribunalului;

Considerând că conform art. 69 din sus zisa lege, petiția va coprinde: numele, pronumele, profesiunea, domiciliul saă reședința reclamantului și al pârâtului, obiectul cererei și faptul pe care ea se sprijină, arătarea actelor de care partea se slujește precum și deosebiturile sale mijloace pregătitoare și probatoare în dovedirea cererei; când este vorba de nemiscătoare, strada, numărul imobilului saă doi vecini în lipsă de număr, plasa, orașul saă comuna în care se află nemiscătorul. Lipsa numelui, a pronumelui și nearătarea obiectului sunt prescise sub pedeapsă de utilitate;

Considerând că, în speță, lipsa numelui intimațiilor și obiectul opoziției ne fiind de loc arătate, toate acestea fiind lipsă conform art. 69 al. 5 sunt prescise sub pedeapsa nulității. Casația noastră e constantă, anulează opozițiile care nu îndeplinesc formalitățile cerute de art. 69 al procedurii civile (în acest sens *Buletinul*, din 1899, pag. 1124, *Dreptul*, din 1896, pag. 547);

Că așa fiind, incidentul ridicat de intimații prin avocatul lor urmează a se admite, iar opoziția a se anula;

Pentru aceste motive, redactate de d-l supleant Dem. D. Stoenescu, Trib. anulează opoziția.

(ss) T. Măldărescu, Dem. D. Stoenescu.

Grefier (s) C. N. Florescu

Notă.—Jurisprudența este constantă: judecătoria ocol. II, Craiova (cu o notă de d-l Dem. D. Stoenescu, publicată în *Pagini Juridice*, anul I, No. 3, pag. 22); (Casația *Buletin*. 1899, pag. 1124; *Dreptul* 1896, No. 63, pag. 547); Curtea de apel Galați, secția II (*Dreptul*, 1894, p. 382).

Doctrina este de aceeași părere; *Corneliu Bottez*, (Codicele de ședință al judecătorului de pace, ediția II, vol. II, pag. 734). (N. R.).

BIBLIOGRAFII

Anunțăm apariția următoarelor interesante lucrări: *Administrația Societăților anonime*, de d-l Gr. L. Trancu, avocat, Galați (vol. 176 pag.). *Prețul 2 lei.*

Studiu juridic asupra legii pentru regularizarea și consolidarea drepturilor de a exploata petrolul și ozoheria pe proprietățile particulare, de d-l N. Luca, fost judecător de instrucție la trib. Prahova, avocat (vol. 72 pag.). *Prețul 2 lei.*

Problema agrară în România, de d-l C. R. Geblescu, fost magistrat, fost prefect, avocat, Craiova, (vol. 74 pag.). *Prețul 1 lei.*